

ရေနံဈေးများကျဆင်းချိန်တွင် အဂတိလိုက်စားမှု မြင့်တက်လာနိုင်

ရေနံဈေးနှုန်း ဈေးကွက်သမိုင်းတစ်လျှောက် အများဆုံးမြင့်တက်ခဲ့သည့် ၂၀၀၈ ခုနှစ် နှင့် ၂၀၁၄ ခုနှစ် အကြား ရေနံထုတ်လုပ်သည့် နိုင်ငံများတွင် အဂတိလိုက်စားမှုများ အကြီးအကျယ်ဖြစ်ပွားခဲ့ပါသည်။

ထိုအကြောင်းအရာကို မကြာသေးမီက ကျွန်ုပ်တို့ရေးသားခဲ့သည့် [Crude Intentions: How Oil Corruption Contaminates the World](#) စာအုပ်တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။ စာအုပ်အကြောင်းကို များမကြာမီက

ဆွေးနွေးရာတွင် “ယခုအခါ ရေနံဈေးများ သမိုင်းဝင်ကျဆင်းသွားပြီး ကုမ္ပဏီများနှင့် ရေနံထုတ်လုပ်သည့် အစိုးရများအနေဖြင့် လုပ်ငန်းဆက်လက်လည်ပတ်နိုင်ရန် ကြိုးပမ်းနေရသည့် အချိန်မှာ ရေနံကဏ္ဍအဂတိလိုက်စားမှုများ မည်သည့်ပုံစံရှိနေပါသလဲ” ဟု ကျွန်ုပ်တို့ မေးခဲ့ပါသည်။

လက်ရှိအခြေအနေတွင် ဖြစ်နိုင်သည့် အဂတိလိုက်စားမှုများကို အမေရိကန်နိုင်ငံတွင် တွေ့မြင်နေရပြီ ဖြစ်ပါသည်။ ထင်ပေါ်အရာရောက်သော ရေနံလုပ်ငန်းရှင်ကြီးများက အစိုးရနှင့် လွှတ်တော်အတွင်းရှိ သူတို့၏ နိုင်ငံရေးမိတ်ဆွေများထံမှ အကူအညီများ တောင်းခံနေကြပါသည်။ ကုမ္ပဏီကြီးများအနေဖြင့် ကုန်ကျစရိတ်သက်သာစေရန် လုပ်ငန်းများကို တော်ရိလျော်ရိလုပ်ရန် အခြေအနေပေးသည့်အခါ၊ အစိုးရများအနေဖြင့် ငွေကြေးကြပ်တည်းနေသည့် ရေနံကုမ္ပဏီများအား လုပ်ငန်းဆက်လက်လည်ပတ်နိုင်စေရန် နားချနေရသည့်အခါများတွင် အဂတိလိုက်စားမှုများ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ပါသည်။

အဂတိလိုက်စားမှုသည် ငွေကုန်ကြေးကျ များသည်။ ထို့ကြောင့် ငွေကြေးရှားပါးလာသည့်အခါ အခြားပိုက်ဆံသုံးရသည့် အလုပ်များကဲ့သို့ပင် လာဘ်ထိုးရန် အသုံးစရိတ်ကို လျှော့ချလိမ့်မည်ဟု မှန်းဆနိုင်ပါသည်။ ရေနံဈေးကွက်ကောင်းခဲ့သည့် အချိန်တွင် ကုမ္ပဏီများအနေဖြင့် လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုစရိတ်အပြင် အကျိုးစီးပွား ပါဝင်ပတ်သက်နေသူများ၊ ဆိုင်ရာပိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ အားလုံးတို့အတွက် ပေးနိုင်ခဲ့သည်သာမက အမြတ်အစွန်းလည်း ထွက်စေနိုင်ခဲ့ပါသည်။

ဘရာဇီးအစိုးရမှ ရှယ်ယာအများစုပါဝင်သည့် Petrobras ကုမ္ပဏီသည် [“Car Wash”](#) ဟု [အမည်ပေးထားသည့် အဂတိလိုက်စားမှုဖြစ်စဉ်](#) သတင်းအမွှေးဆုံး ဖြစ်နေသည့်အချိန်တွင် လာဘ်ငွေများ၊ ပူဇော်ပသကြေးများ၊ မတန်တဆဈေးနှုန်းများဖြင့် ချုပ်ဆိုထားသည့် စာချုပ်စာတမ်းများအတွက် ဒေါ်လာသန်းထောင်ပေါင်းများစွာ သုံးစွဲခဲ့သည့်တိုင် [အသားတင်ဝင်ငွေ အများဆုံး](#) ရရှိကြောင်း မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ပါသည်။ ရေနံဈေးမြင့်နေခြင်းကလည်း (အမြတ်များများ ထွက်နိုင်ခြေရှိသည့်အတွက်) ကုမ္ပဏီများကို ပိုမိုအရဲစွန့်စေနိုင်ပါသည်။ ဥပမာ - သံသယဖြစ်ဖွယ် အပေးအယူများ ပြုလုပ်ခြင်း၊

နောက်ကြောင်းမရှင်းသူများနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ခြင်း တို့ ဖြစ်ပါသည်။ Shell နှင့် Eni ကုမ္ပဏီတို့သည် နိုင်ငံရေးအရ သြဇာအာဏာရှိသည့် ငွေကြေးခဝါချသူ တစ်ဦးနှင့် [အပေးအယူလုပ်ခဲ့](#)သလို နိုင်ငံရေးရီးယား ထိပ်သီးအာဏာပိုင်များက မိမိတို့မှ လုပ်ငန်းအတွက် အစိုးရကို ပေးသွင်းသည့် ငွေများကို သူတို့၏ ကိုယ်ကျိုးအတွက် အလွဲသုံးစားပြုလုပ်လိမ့်မည်ဟု [သံသယ](#) ရှိသည့်တိုင် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ထိုကုမ္ပဏီနှစ်ခုက အဂတိလိုက်စားမှုအတွက် လောလောဆယ် [တရားရင်ဆိုင်နေရပြီး](#) ၎င်းတို့အနေဖြင့် [အမှားမလုပ်ခဲ့ကြောင်း ငြင်းဆန်လျက်](#) ရှိပါသည်။

ကံသေကံမ ဆိုရန်ခက်သော်လည်း ယခုကဲ့သို့ ရေနံဈေးကျနေသည့်အခါတွင် ထိုကဲ့သို့ ပြောင်ပြောင်တင်းတင်း ပိုက်ဆံဖြင့် လမ်းခင်းခြင်း၊ အရဲစွန့်ခြင်းကိစ္စများ အနည်းငယ်ငြိမ်သွားမည်ဟု ယူဆရသည်။ သို့သော် ရေနံလုပ်ငန်းနှင့် သက်ဆိုင်သူများအနေဖြင့် သမိုင်းတွင်လောက်သည့် အကြပ်အတည်းနှင့် ကြုံတွေ့နေရသည့်အချိန်တွင် စီမံအုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ အချို့အကြောင်းအရာများ ပိုမိုဆိုးဝါးလာနိုင်ပြီး ထိုထက်ပိုလာပါက အဂတိလိုက်စားမှုများ အဆိုးဆုံးအခြေအနေလည်း ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

စရိတ်များ လျော့ချခြင်း၊ တော်ရိလျော်ရိဆောင်ရွက်ခြင်း

ပထမအချက်မှာ ကုမ္ပဏီများအနေဖြင့် ကုန်ကျစရိတ်များ လျော့ချရမည့် အခြေအနေရောက်နေပါသည်။ သတင်းခေါင်းစီးများတွင် ကုမ္ပဏီများမှ အရေးကြီးသည့် စီမံကိန်းများ ပိတ်သိမ်းခြင်း၊ ထုတ်လုပ်မှုများ ရပ်နားထားခြင်း၊ ဝန်ထမ်းလျော့ချခြင်း၊ အရှုံးပေါ်ခြင်းတို့ဖြင့် ပြည့်နှက်နေသည်။ ခက်ခဲသည့်ကာလများကို ဖြတ်ကျော်နိုင်ရန် ကုမ္ပဏီခေါင်းဆောင်များအနေဖြင့် ငွေမဝင်သည့် ဌာနများ (ဥပမာ - ဥပဒေ၊ စည်းမျဉ်းများအတိုင်း လိုက်နာရန် ဆောင်ရွက်သည့် ဌာန) အတွက် လျာထားစရိတ်ကို ဖြတ်တောက်ခြင်း၊ အဂတိလိုက်စားမှု တိုက်ဖျက်ရေးလုပ်ငန်းများ (ဥပမာ ဝန်ထမ်းများအား သင်တန်းပို့ချခြင်း၊ စီမံကိန်းအား စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးခြင်း၊ ကုမ္ပဏီ၊ တွဲဖက် ကုမ္ပဏီများ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအပေါ် လွတ်လပ်သော ကြားအဖွဲ့အစည်းတစ်ခုမှ အသေးစိတ်စစ်ဆေးစေခြင်း၊ အများပြည်သူသို့ အစီရင်ခံခြင်း) အတွက် အသုံးစရိတ် လျော့ချခြင်း တို့ကို ပြုလုပ်လာနိုင်သည်။

အစိုးရ ကြီးကြပ်သည့်ဌာနများအနေဖြင့် ကုမ္ပဏီများကို စောင့်ကြည့်စစ်ဆေးရန် မလွယ်သည့် ယခုအချိန်မျိုးတွင် ကုမ္ပဏီများဘက်မှ တော်ရိလျော်ရိ ဆောင်ရွက်ရန်လည်း ဖြစ်လာနိုင်သည်။ ပေးဆောင်ရမည့် အခွန်များကို ပြည့်ပြည့်ဝဝ ပေးဆောင်ခြင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်ရေးရာ၊ အလုပ်သမားရေးရာ နှင့် လုပ်ငန်းခွင်စိတ်ချရမှုဆိုင်ရာ တာဝန်ဝတ္တရားများအတိုင်း လိုက်နာဆောင်ရွက်ခြင်းတို့သည် စရိတ်စကကြီးသည်။ အသုံးစရိတ် လျော့ချရန် ကုမ္ပဏီများအနေဖြင့် ၎င်းတို့လိုက်နာရမည့်

တာဝန်ဝတ္တရားများမှ သွေဖယ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ ကြီးကြပ်သူများအား ၎င်းတို့စစ်ဆေးရမည့်အလုပ်အား မလုပ်ရန် စည်းရုံးခြင်း၊ ကြီးကြပ်သည့် လုပ်ငန်းများရှိ အားနည်းချက်များကို အခွင့်ကောင်းယူခြင်း စသည်ဖြင့် ပြုလုပ်လာနိုင်သည်။ ယင်းတို့အနက် နောက်ဆုံး အချက်သည် ယခုကာလတွင် ပုံမှန်အခြေအနေထက်ပင် ပိုမိုဆိုးရွားနိုင်ပါသည်။

အစိုးရဌာနများအနေဖြင့် ကိုဗစ်-၁၉ ရောဂါပျံ့နှံ့မှုကို ထိန်းချုပ်နိုင်ရန် ထုတ်ပြန်ထားသည့် ခရီးသွားလာခြင်းဆိုင်ရာ ကန့်သတ်ချက်များ နှင့် အိမ်တွင်နေထိုင်ရန် အမိန့်များအတိုင်း လိုက်နာနေခြင်းကြောင့် ကုမ္ပဏီအချို့၏ လုပ်ငန်းများအား စစ်ဆေးနိုင်ရန် ခက်ခဲပါလိမ့်မည်။ ထို့အပြင် အလျင်အမြန်ပြောင်းလဲနေသည့် အခြေအနေများနှင့် ရင်ပေါင်တန်း ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်လည်း အခက်အခဲ ကြုံတွေ့ရပါလိမ့်မည်။ ဥပမာ - ဝယ်လိုအားနည်းသည့် ရေနံများကို လောလောဆယ်သို့လှောင်ရန် အလှအယက် ဖြစ်နေသောကြောင့် ရေနံများ တစ်နေရာမှ တစ်နေရာ ပြောင်းရွှေ့ခြင်းများ ယခင်က မကြုံဖူးသည့် အနေအထားမျိုးဖြင့်လည်း ဖြစ်နေသည် (အစိုးရများမှ ဝယ်ယူသိုလှောင်ထားသည့် ရေနံပမာဏ [အဆမတန် များပြားလာခြင်း](#)၊ ပိတ်သိမ်းထားသည့် ဂိုဏ်းထောင်များ [ပြန်ဖွင့်ခြင်း](#)၊ ဝန်တင်သင်္ဘောများကို ရေနံသိုလှောင်နိုင်ရန် [ပြင်ဆင်အသုံးပြုခြင်း](#)၊ ကျောက်ချရပ်နားဖူးခြင်းမရှိသည့် ကမ်းရိုးတမ်း တစ်လျှောက် ရေနံတင်သင်္ဘောများ [တန်းစီရပ်နားထားခြင်း](#))။

အထက်ပါလုပ်ငန်းများအားလုံးအတွက် အရည်အသွေးထိန်းသိမ်းခြင်း၊ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အကာအကွယ်များ ထားရှိခြင်း၊ ဘောင်ကျော်လုပ်ဆောင်ခြင်းများအတွက် ပြစ်ဒဏ်ပေးခြင်းနှင့် အခြားကြီးကြပ်ခြင်းမှုများ ရှိရန် လိုအပ်ပါသည်။ သို့သော် ၎င်းတို့ကို လက်ရှိအခြေအနေတွင် သက်ဆိုင်ရာ ဌာနများအနေဖြင့် အချိတ်အဆက်ကောင်းကောင်းဖြင့် လုပ်ဆောင်နိုင်ရန်မှာ ဖြစ်နိုင်ပါမည်လားဟုလည်း မေးခွန်းထုတ်ဖွယ်ရှိသည်။ အခြားကြပ်မတ်ပေးသူများဖြစ်သည့် သတင်းထောက်များနှင့် စောင့်ကြည့်အဖွဲ့များကလည်း (နိုင်ငံအများစုတွင် ပိုမိုဆိုးရွားလာသည့် [ဖိနှိပ်မှုများ](#) နှင့် အတူ) အလားတူ အခက်အခဲများ ရင်ဆိုင်နေရသည်။ ထို့ကြောင့် တာဝန်မဲ့ အပြုအမူများကို အဟန့်ဖြစ်စေနိုင်သည့် စောင့်ကြည့်သူများ၏ မျက်လုံးပိတ်ခံနေရသည့် အခြေအနေဆိုက်ရောက်နေပါသည်။

[ရေနံဝယ်လိုအား အလွန်အမင်း ထိုးကျနေခြင်း](#)ကြောင့် ပုဂ္ဂလိကပိုင်ကုမ္ပဏီများကဲ့သို့ပင် နိုင်ငံပိုင်ရေနံကုမ္ပဏီများသည်လည်း ၎င်းတို့ လိုက်နာရမည့် စည်းကမ်းများ မလိုက်နာခြင်း၊ အခွန်ရှောင်ခြင်းတို့ကို ပြုလုပ်ရန် စဉ်းစားမိနိုင်သည်။ ဝင်ငွေနည်းပါးလာခြင်းကလည်း အခက်အခဲကို ပိုဆိုးရွားစေပါသည်။ [NRGI ၏ သုတေသန](#) အရ နိုင်ငံပိုင် ရေနံကုမ္ပဏီများအနေဖြင့် ရေနံဈေးကျသည့် နောက်ဆက်တွဲ ကုန်ကျစရိတ်များကို ရှယ်ယာပိုင်ရှင်များအား ဝေမျှကျခံစေရာတွင် အစိုးရကိုသာ မတန်တဆ

ဝန်ထမ်းစေသည်ဟု တွေ့ရှိရပါသည်။ စီးပွားရေးအကျဘက်သို့ ရောက်သည့် အချိန်များတွင် နိုင်ငံပိုင်ရေနံကုမ္ပဏီများ၏ အသုံးစရိတ် ကျဆင်းလေ့ရှိသော်လည်း အစိုးရထံ ငွေပေးချေမှုများသည် ပို၍ သိသိသာသာ လျော့နည်းနေသည်။ ထိုသို့ပြုလုပ်ခြင်းမှာ အချို့ကိစ္စများတွင် နိုင်ငံပိုင်ရေနံကုမ္ပဏီများမှ တာဝန်ရှိသူများက မိမိတို့ ထိန်းချုပ်ခွင့်ရှိသည့် စီးပွားရေးစီမံကိန်းများအပေါ် ဦးစားပေးလို၍ (အသုံးစရိတ်ချန်ထားလို၍) ဖြစ်သည်။ အချို့ကိစ္စများတွင်မူ ဆိုင်ရာပိုင်ရာများနှင့် ဆက်စပ်သည့် နေရာများသို့ အသုံးစရိတ်များကို လွှဲပေးလို၍ဖြစ်သည်။

လွန်ခဲ့သောနှစ်များက ရေနံဈေးနှုန်း ကျဆင်းချိန်တွင် အန်ဂိုလာနိုင်ငံပိုင် ရေနံကုမ္ပဏီသည် ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင် အစိုးရအား ဒေါ်လာ ခြောက်ဘီလီယံသာ [လွှဲပြောင်းပေးနိုင်ခဲ့သည်](#) (၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် ဒေါ်လာနှစ်ဆယ့်ငါးဘီလီယံ ပေးနိုင်ခဲ့ပါသည်)။ ထိုသို့အစိုးရဝင်ငွေ ထိုးကျသွားမှုမှာ [နိုင်ငံစီးပွားပျက်ကပ်](#) ဆိုက်ရောက်သွားသည့် အကြောင်းများအနက် တစ်ခုဖြစ်သည်။ သို့သော် စီးပွားရေးအခက်အခဲကြုံနေရသည့် ယင်းကာလအတောအတွင်းတွင်ပင် နိုင်ငံပိုင် ရေနံကုမ္ပဏီအနေဖြင့် တာဝန်ထမ်းဆောင်နေဆဲဖြစ်သည့် သမ္မတ၏ သမီးနှင့် ဆက်နွယ်နေသည့် ကုမ္ပဏီများနှင့် [စာချုပ်ချုပ်ဆို](#) ခဲ့ပြီး ၎င်းတို့ကို ဒေါ်လာသန်းငါးဆယ်ကျော်လည်း [ပေးခဲ့ပါသည်။](#) (သမ္မတသမီးကမူ [မည်သည့် အမှားမှ မကျူးလွန်ထားပါဟု ဆိုပါသည်။](#))

စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် အလွန်အမင်း ဖြေလျှော့မှုများ

ဒုတိယအချက်မှာ မိမိတို့နိုင်ငံတွင် စီးပွားရေးရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ ဝင်လာစေရန်၊ ရှိပြီးသား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ပြန်မထွက်သွားစေရန် လိုအပ်ချက်များကို အခြားနိုင်ငံများနှင့်အပြိုင်အဆိုင် ဖြေလျှော့ပေးခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သည့် အကတိလိုက်စားမှု အန္တရာယ်များဖြစ်သည်။ [မြောက်ပင်လယ်](#) မှ [ဂီနီပင်လယ်ကွေ့](#) အထိ ရေနံထုတ်လုပ်ရာဒေသအသီးသီးတွင် ရေနံဈေးနှုန်း ကျဆင်းလာပါက၊ အထူးသဖြင့် ထုတ်လုပ်စရိတ် မြင့်မားနေဆဲဖြစ်ပါက ရေနံကုမ္ပဏီများအတွက် အချို့စီမံကိန်းများကို ဆိုင်းငံ့ရန်၊ သို့ ဖျက်သိမ်းရန် တွန်းအားဖြစ်လာပါလိမ့်မည်။ ထိုဒေသတို့ရှိ အစိုးရများအတွက်မူ စီမံကိန်းရပ်တန့်ခြင်းသည် ၎င်းတို့ရရှိမည့် ဝင်ငွေများကို မတည်မငြိမ်ဖြစ်စေနိုင်သလို နိုင်ငံရေးအရ ရပ်တည်နိုင်မှုကိုပါ ဒုက္ခပေးနိုင်ခြေရှိပါသည်။ ထိုသို့ "အလွန်အမင်း ဖြေလျှော့မှုများ" ဖြစ်လာသည့်အခါ ကုမ္ပဏီများ ထွက်ခွာသွားစေရန် အစိုးရမှ ကင်းလွတ်ခွင့်များ ကမ်းလှမ်းနိုင်သလို ကုမ္ပဏီများမှလည်း အထူးအခွင့်အရေးများကို တောင်းဆိုလာနိုင်ပါသည်။

ဥပမာ ကိုလံဘီယာနိုင်ငံတွင် ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်စ် ကပ်ရောဂါအား ရင်ဆိုင်နေရသည့်အတွက် ရေနံ နှင့် သတ္တုကဏ္ဍအပါအဝင် ကဏ္ဍစုံမှ စီးပွားရေးခေါင်းဆောင်များသည် အခွန်လျှော့ချပေးရန်၊ လုပ်သားဆိုင်ရာ စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို ဖြေလျှော့ပေးရန် [တောင်းဆိုခဲ့ကြသည်။](#) ဒေသခံ ဌာနတိုင်းရင်းသားအဖွဲ့များနှင့်

ဆွေးနွေးညှိနှိုင်းပွဲများ၊ ပတ်ဝန်းကျင်ရေးရာ လိုင်စင်ချထားပေးသည့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအား အကျဉ်းချုံး ဆောင်ရွက်နိုင်ရန်လည်း [ကြိုးပမ်းခဲ့](#)ပါသည်။ ထိုအရာများကို သူတို့က "ယခု အကျပ်အတည်းဖြစ်နေသည့် အချိန်ကာလတွင် ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကို နှောင့်နှေးစေသည့် အရာများ"ဟု တံဆိပ်ကပ်ခဲ့ကြသည်။

ထိုကဲ့သို့ "ကျေးဇူးပြု၍ ထွက်မသွားပါနှင့်" ဟု ဆွဲထားရသည့် အပေးအယူများက အဂတိလိုက်စားမှုနှင့် ငြိမ့်မငြိမ် ပြောရန်ခက်ပါသည်။ အစိုးရဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် ကုမ္ပဏီတစ်ခု၏ ပေးဆောင်ရမည့်အခွန်၊ လိုက်နာရမည့် ပတ်ဝန်းကျင်ရေးရာ၊ အလုပ်သမားရေးရာ ကိစ္စများ၊ သို့ အခြားသော တာဝန်ဝတ္တရားများ လျော့ပေါ့စေရန် ပြည်သူကို ချမပြဘဲ တံခါးပိတ်ဆွေးနွေးပွဲများ ကျင်းပ၍ ဆုံးဖြတ်ခြင်းများ ပြုလုပ်နိုင်သည်။ ထိုသို့ လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြင့် အဂတိလိုက်စားမှုများမဖြစ်စေရန် ထားရှိသည့် ထိန်းကျောင်းသည့် စနစ်များကို ကျော်လွှားနိုင်ပါသည်။ လက်ရှိ ထုတ်လုပ်ခွင့်လိုင်စင်ရထားပြီးသူများသည် အာဏာပိုင်များနှင့် အလျဉ်းသင့်သလို မကြာခဏ ပြန်လည်ညှိနှိုင်းရန်လည်း အခွင့်အရေးများရှိသဖြင့် အပြင်လူများအနေဖြင့် စောင့်ကြည့်ရန် အလွန်ခက်ခဲနိုင်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် အာဏာရှင်စနစ် အုပ်ချုပ်သည့် နိုင်ငံများတွင် ပိုဆိုးနိုင်ပါသည်။ အချို့အပေးအယူများကိုမူ လျှို့ဝှက်ခြင်းပင် မပြုတော့ဘဲ ပြောင်ပြောင်တင်းတင်းပင် ဆွေးနွေးသဘောတူညီကြပါလိမ့်မည်။

လျှို့ဝှက်ပြီး တံခါးနောက်ကွယ်တွင် ပြုလုပ်သည်ဖြစ်စေ၊ အများအမြင်တွင် ပေါ်ပေါ်တင်တင် ပြုလုပ်သည်ဖြစ်စေ ထိုအပေးအယူများမှာ နိုင်ငံရေးနှင့် စီးပွားရေးခေါင်းဆောင်များ၏ ရေတိုအကျိုးကိုသာ ရှေးရှုပြီး ပြည်သူလူထု၏ အကျိုးစီးပွားကို ယုတ်လျော့စေပါက တရားဥပဒေဘောင်အတွင်းမှ ဆောင်ရွက်သည့်တိုင် ၎င်းတို့ကို ကျွန်ုပ်အနေဖြင့် အဂတိလိုက်စားမှုအဖြစ် သတ်မှတ်ပါသည်။ NRG I မှ ဒန့်နီရယ် ကော့ဖ်မန်းနံ (Daniel Kaufmann) နှင့် အခြားသူများ၏ [သုတေသန](#)အရ Crude Intentions စာအုပ်တွင် ဖော်ပြထားသည့် ဖြစ်ရပ်များအရ အဂတိလိုက်စားမှုကို ဥပဒေဘောင်ဝင်စေရန် ဆောင်ရွက်နိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ အထူးသဖြင့် အစိုးရခေါင်းဆောင်များမှာ အဂတိလိုက်စားမှုများမှ အကျိုးအမြတ်ရရှိနေသူများ ဖြစ်ရုံသာမက လိုက်နာရမည့် ဥပဒေသများကို သတ်မှတ်ပြဋ္ဌာန်းပေးသည့်သူများဖြစ်နေပါက ဖြစ်နိုင်ခြေပိုများသည်။ ထို့ပြင် အချို့ဆောင်ရွက်ချက်များကို ရေတိုအတွက်ဟုဆိုကာ (ကာလကြပ်တွင် အသက်ရှူချောင်စေသည့် နည်းလမ်းများအဖြစ်) အကြောင်းပြနိုင်သော်လည်း ဆိုင်ရာပိုင်ရာ အကျိုးစီးပွားများ နောက်ခံကောင်းနေပါက နောင်တွင် အမြဲတမ်းအဖြစ်လည်း ပြောင်းလဲသတ်မှတ်လာနိုင်ပါသည်။

ကုမ္ပဏီများမှ မသင့်တော်သည့်နည်းလမ်းဖြင့် လွှမ်းမိုးလာမှု

တတိယ၊ နောက်ဆုံးအချက်မှာ ကုမ္ပဏီများအား အကြပ်အတည်းမှ ကယ်တင်ရန် ဘဏ္ဍာရေးနည်းလမ်းများ၊ အခြားသက်သာခွင့်များနှင့် စပ်လျဉ်းသည့် အစိုးရဆုံးဖြတ်ချက်များအပေါ် ရေနံလုပ်ငန်းရှင်များက မသင့်တော်သည့် နည်းလမ်းဖြင့် လွှမ်းမိုးရန် ကြိုးစားလာနိုင်သည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု လက်ရှိအခြေအနေအရ ရေနံဈေး ကျဆင်းသည့်အချိန်တွင် အဆက်အသွယ်ကောင်းကောင်းရှိသည့် လုပ်ငန်းရှင်များက သက်သာခွင့်ရရှိရန် တန်းစီစောင့်ဆိုင်းနေပုံကို တွေ့နိုင်ပါသည်။ ထိုလုပ်ငန်းရှင်များသည် အာဏာရှိသူများနှင့် ခင်မင်ရင်းနှီးစွဲ ရှိသူများ ဖြစ်ကြသည်။ ၎င်းတို့သည် နိုင်ငံတဝန်းမှ လွှတ်တော်အမတ်များ၏ ရွေးကောက်ပွဲ မဲဆွယ်ချိန်တွင် [တိုက်ရိုက်ဖြစ်စေ၊](#) ကိုယ်စားပြု အသုံးစရိတ်လက်ခံသုံးစွဲပေးသော အဖွဲ့အစည်းများဖြစ်သည့် [super PAC](#) များသို့ သွယ်ဝိုက်ပြီးဖြစ်စေ အလှူငွေများ ရက်ရက်ရောရော လှူဒါန်းခဲ့ပြီးဖြစ်သည်။

ကုမ္ပဏီများက မိမိတို့၏ အကျိုးစီးပွား နှိုးဆော်သည့် လုပ်ငန်းဖြစ်သော လော်ဘီလုပ်သည့် နေရာတွင်လည်း [ပိုက်ဆံအမြောက်အမြား သုံးစွဲကြပြီး](#) လော်ဘီလုပ်သူများကလည်း အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု ဥပဒေပြုရာနေရာဖြစ်သော Capitol Hill တွင် [အလုပ်လုပ်ဖူးသူများ၊ အဝင်အထွက်ရှိပြီးသူများ](#) ဖြစ်ကြသည်။ (ရေနံကဏ္ဍမှ လော်ဘီလုပ်သူများက အစိုးရပိုင်းသို့ ပြန်သွားသည်လည်း ဖြစ်နိုင်သည်။ ဥပမာ လက်ရှိ ပြည်ထဲရေးဝန်ကြီးနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ရေးအေဂျင်စီတို့၏ [အကြီးအကဲ နှစ်ဦးလုံး](#)မှာ ယခင်က ရေနံကဏ္ဍ လော်ဘီလုပ်သူများ ဖြစ်ကြသည်။) အထက်ပါ နည်းလမ်းပေါင်းစုံအပြင် ပုဂ္ဂိုလ်ရေးခင်မင်မှုများကိုပါ အသုံးပြုပြီး သူတို့ တောင်းဆိုလိုသည့်အချက်များကို မူဝါဒ ပြင်ဆင်သူ ဆုံးဖြတ်သူများထံသို့ ရှေ့တော်အရောက်သွင်းနိုင်ပါသည်။

အမေရိကန်ပြည်ထောင်စုရှိ ရေနံ နှင့် သဘာဝဓါတ်ငွေ့ ကဏ္ဍတို့မှ မည်သည့်သက်သာခွင့်များ ရရှိမည်ဆိုသည်ကို ပြောရန် စောလွန်းပါသေးသည်။ ဗဟိုဘဏ်၏ Main Street Lending Programs (အသေးစားနှင့် အလတ်စားလုပ်ငန်းများမှ ယူထားသည့် ဘဏ်ချေးငွေများအတွက် ဗဟိုဘဏ်က ကြားဝင်တာဝန်ခံသည့် အစီအစဉ်) တွင် ရေနံကုမ္ပဏီများ ပိုမိုပါဝင်လာနိုင်စေရန်၊ ထောက်ပံ့မှု ရရှိနိုင်ရန် ပြီးခဲ့သည့် အပတ်က [ပြောင်းလဲပေးခဲ့](#)သည်။ အခြားအဆိုပြုထားသည့် အစီအစဉ်များတွင် ပြည်တွင်းရေနံထုတ်လုပ်သူများကို ကာကွယ်ရန် [ရေနံသွင်းကုန်များအတွက် အခွန်စည်းကြပ်ခြင်း၊](#) ကုမ္ပဏီများ ရေနံမတူးဖော်သည့်အချိန်တွင် လုပ်ငန်းလည်ပတ်စရိတ်ကာမိစေရန် [ထောက်ပံ့ငွေပေးခြင်း၊](#) [အခွန်လျှော့ပေးခြင်း](#)နှင့် ရေနံကဏ္ဍအတွက် [အထူးငွေချေးငွာန ထူထောင်ခြင်း](#)တို့ ပါဝင်သည်။

ထိုအစီအစဉ်များမှာ မကြာသေးမီက ပြုလုပ်ပေးပြီးသား သက်သာခွင့်များအပြင် ထပ်လောင်း၍ ဆောင်ရွက်ပေးရန် ဆွေးနွေးနေကြခြင်းဖြစ်သည်။

သမ္မတထရမ့် ဦးဆောင်သည့် အစိုးရသည် ရေနံလော်ဘီများ၊ ဆွယ်တရားဟောသူများ၏ အလိုကိုလိုက်ရန် [ပွင့်လင်းမြင်သာမှုဆိုင်ရာ](#) စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများကို ချိုးဖောက်ခဲ့သည့်အပြင် အဓိကကျသည့် [သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ကာကွယ်ရေးဆိုင်ရာ လိုက်နာရမည့်](#) အချက်များကိုလည်း ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်ကပ် အကြောင်းပြု၍ ရပ်ဆိုင်းခဲ့ပါသည်။ ရုရှား၊ ဆော်ဒီအာရေဗျ နှင့် အခြား OPEC နိုင်ငံများအပေါ် ရေနံထုတ်လုပ်မှုလျှော့ချရန် [တွန်းအားပေးခဲ့ခြင်း](#) မှာလည်း ပြည်သူများသက်သာစေရန်မဟုတ်ဘဲ အမေရိကန် ရေနံကုမ္ပဏီများအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေရန်သာ ရည်ရွယ်သည်။ ဧပြီလ ၃ ရက်နေ့ သမ္မတထရမ့် နှင့် စွမ်းအင်ကုမ္ပဏီ ရှစ်ခုမှ အမှုဆောင်အရာရှိချုပ်များ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးပွဲတွင် စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဖြစ်သူ ဒန် ဘရူးလက် (Dan Brouillette) က "ကျွန်တော်အနေဖြင့် ခင်ဗျားတို့အားလုံးနဲ့ ဒီမှာရောက်နေတဲ့ ရေနံလုပ်ငန်းရှင်တွေကို သိစေချင်တာက ကျွန်တော်တို့ အစိုးရက အင်တိုက်အားတိုက် လုပ်နေပါတယ်။ စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာနအနေနဲ့ တတ်နိုင်တဲ့ နည်းလမ်းအားလုံးသုံးပြီး ရေနံကဏ္ဍနဲ့ တခြားစီးပွားရေးကဏ္ဍတွေကိုပါ အမြန်ဆုံးအထောက်အပံ့ပေးနိုင်ဖို့ လုပ်နေတယ်။ ဒါ့အပြင် ဒီရေနံကဏ္ဍအတွက် အချိန်နှင့်အမျှ ကုန်ကျစရိတ်တွေကို လျှော့ချပေးနိုင်မယ့် နည်းပညာတွေကိုလည်း ရှာနေပါတယ်" ဟု [ကတိပေးခဲ့သည်](#)။

ပြည်သူ့ဝန်ထမ်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံအကျိုးစီးပွားထက် ပုဂ္ဂလိက အကျိုးစီးပွားအချို့အား ဦးစားပေး လုပ်ဆောင်ရန် သွေးဆောင်ခံရသည့်အခါ အဂတိလိုက်စားမှုအန္တရာယ် ပေါ်ပေါက်လာပါသည်။ ကမ္ဘာတဝှမ်းရှိ အခြားအစိုးရများကဲ့သို့ အမေရိကန်အစိုးရတွင်လည်း အများပြည်သူဆိုင်ရာ အရေးပေါ် အခြေအနေနှစ်ရပ် ဖြစ်သည့် ကိုရိုနာဗိုင်းရပ်၊ ဆက်စပ် စီးပွားရေးကျဆင်းမှု အကျပ်အတည်းအပေါ် သုံးစွဲရန် ဘဏ္ဍာငွေ အကန့်အသတ်ရှိသည်။ ရေနံလုပ်ငန်းအတွက် သုံးစွဲလိုက်သော ပိုက်ဆံတစ်ဒေါ်လာချင်းစီသည် ကပ်ရောဂါဒဏ်ကို ခံနေရသော ပြည်သူလူထုများ၊ ထို့အပြင် အလုပ်လက်မဲ့ဖြစ်ပြီဟု လျှောက်ထားသည့် သန်းသုံးဆယ်သော အမေရိကန်နိုင်ငံသားများအတွက်လည်း သုံးနိုင်ပါသည်။

အသားတင်အမြတ်မရှိ၊ ရေရှည်မဖြစ်နိုင်သည့် ("[သွေးစုတ်ဖုတ်ကောင်](#)") ကဲ့သို့ ရှင်သန်ရန်အတွက် ထောက်ပံ့ငွေကို မှီခိုနေရသည့် ကျောက်မှ ရေနံထုတ်လုပ်သူများကို (Shale producers) ကူညီနေခြင်းကလည်း နိုင်ငံအတွက် တတိယအရေးပေါ် အခြေအနေဖြစ်သည့် ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုအပေါ် တုံ့ပြန်လုပ်ဆောင်ရမည့် အချက်များနှင့် ဆန့်ကျင်ဘက်ပင် ဖြစ်နေပါသေးသည်။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ မူဝါဒသည် အားလုံးအတွက် အရေးကြီးသည့် ကပ်ဘေးဆိုင်ရာ ကျန်းမာရေး စိုးရိမ်ပူပန်မှုများ၊ စီးပွားရေး

အခက်အခဲနှင့် ရာသီဥတု ဖောက်ပြန်ခြင်းတို့ကို ထည့်သွင်းစဉ်းစားမည်လော၊ သို့မဟုတ် ရေနံကဏ္ဍ လုပ်ငန်းရှင်များ၏ အကျိုးစီးပွားကို ဦးစားပေးမည်လောဟု မေးခွန်းထုတ်လိုပါသည်။

ရေနံလုပ်ငန်းတွင် ဈေးကျဆင်းမှုကြောင့် မငြိမ်မသက် ဖြစ်လာသည်နှင့်အမျှ လုပ်ရိုးလုပ်စဉ် အဂတိလိုက်စားမှု ပုံစံများဖြစ်သည့် ကုမ္ပဏီများက ကန်ထရိုက်ရရှိရန် လာဘ်ထိုးခြင်း၊ နိုင်ငံပိုင် ရေနံကုမ္ပဏီများက နိုင်ငံရေးအရ သြဇာအာဏာရှိသူ ရေပေါ်ဆီများကို လုပ်ပိုင်ခွင့်များပေးခြင်း စသည်တို့ ဆက်လက်ဖြစ်နေဦးမည်ဟု ယူဆရသည်။ သို့သော် အထက်တွင် ဖော်ပြခဲ့သော အဂတိလိုက်စားမှု ပုံစံအသစ်များက လက်ရှိအခြေအနေတွင် ပိုမိုဖြစ်နိုင်ခြေရှိသောကြောင့် အဂတိလိုက်စားမှု တိုက်ဖျက်သူများ၊ စောင့်ကြည့်အဖွဲ့အစည်းများ နှင့် ပွင့်လင်းမြင်သာမှု ထောက်ခံသူများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အား အထူးဂရုပြု စောင့်ကြည့်ရန် လိုအပ်ပါသည်။ အကယ်၍ ထိုအဂတိလိုက်စားမှု ပုံစံများအတိုင်း ဖြစ်ပေါ်လာမည်၊ ကျူးလွန်လာမည်ဆိုပါက ရေနံကြွယ်ဝသော နိုင်ငံများရှိ နိုင်ငံသားများမှာ ယခုကဲ့သို့ ခက်ခဲသော အချိန်ကာလအတွင်းတွင် ပိုကြီးမားသော ဆိုးကျိုးများ၊ နစ်နာမှုများကို ခံစားရပါလိမ့်မည်။

[Alexandra Gillies](#) သည် သယံဇာတစီမံအုပ်ချုပ်မှုဆိုင်ရာ မူဝါဒရေးရာအကြံပေးအဖွဲ့ (Natural Resource Governance Institute, NRGi) ၏ အကြံပေးဖြစ်ပြီး [Crude Intentions: How Oil Corruption Contaminates the World](#) ဆိုသည့် စာအုပ်အား ရေးသားသူလည်း ဖြစ်ပါသည်။